

RETSENSIOON INGLISE KEELE ÕPPEKOMPLEKTILE *I LOVE ENGLISH 4*

Ülle Kurmi ja Ene Sooleppa õppekomplekt *I Love English 4* on samanimelise seeria uus osa, mis koosneb õpikust, töövihikust, laserplaadist kuulamisülesannetega, kontrolltöödest ja õpetajaraamatust. Õppekomplekt on mõeldud kasutamiseks A-võõrkeele õpikuna 6. klassile ning on loogiliseks järjeks varemilmunud komplektile *I Love English 3* aastal 2014.

Õpik koosneb 20 õppeühikust, millest igas viiendas on osa materjali, mis on mõeldud kordamiseks ja õpitu kinnistamiseks. Õppekomplekti ülevaade õpiku alguses kirjeldab õpitavat ning seal antud teemad vastavad kehtivale võõrkeelte ainekavale (vt Lisa 1). Ülevaade sisaldab ka õppeühiku olulisema sõnavara, vestlusteemade ja keeleteadmiste kirjeldust, millele on lisatud ka kirjutamise teemad. Õpiku lõpus on sõnastikud (õppeühikute kaupa ja tähestikuline) ning ebareeglipäraste verbide ja ajavormide moodustamise reeglid. Õppetükid kajastavad laia temavaldkonda (Unit 1: suvi; Unit 2: käitumine; Unit 3: isetegemine; Unit 4: ajalugu; Unit 5: Halloween; Unit 6: kaubandus; Unit 7: müstika ja Iirimaa; Unit 8: jõulud ja kombed; Unit 9: perekond; Unit 10: Šotimaa; Unit 11: lähedase kaotus; Unit 12: erinevad inimesed; Unit 13: stress; Unit 14: tänav ja liiklus; Unit 15: heategevus; Unit 16: keskkonnasäästlikkus; Unit 17: toit ja kokandus; Unit 18: majapidamine; Unit 19: meedia; Unit 20: reisimine). Kiitust väärrib tundlike, kuid siiski väga oluliste teemade nagu lähedase kaotus ja stress lülitamine õppekomplekti teemadesse. Selles õppekomplektis on vähem tähelepanu pööratud teemale „Kodukoht Eesti“, kuid seda temaatikat on põhjalikumalt käsitletud eelmistes II kooliastmele mõeldud õppekomplektides.

Õppekomplekti materjalid arvestavad põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatustegevuse eemärke. Õppekomplekt toetab kõikide üldpädevuste arendamist nii lugemis-, kuulamis-, kõnelemis- kui ka kirjutamisülesannete kaudu. Autorid on käsitletud järgmisi üldpädevusi arendavaid teemasid: kultuuri- ja väärtuspädevus (*Wise servant*- Unit 2, *Trick or treat*- Unit 5, *Christmas*- Unit 8, *Family*- Unit 8, *Scotland*- Unit 10, *People*-Unit 12, *We care* -Unit 16, *Chocolate* –Unit 17); sotsiaalne ja kodanikupädevus (*History*- Unit 4, *Christmas*- Unit 8, *Family*- Unit 9, *Bobby*- Unit 11, *We care*- Unit 16, *Chores*- Unit 18); enesemääratluspädevus (*Summer*- Unit 1, *Family*- Unit 9, *Bobby*- Unit 11, *People*-Unit 12, *Stressed*- Unit 13); matemaatika, loodus- ja tehnoloogiaalane pädevus (*DIY*- Unit 3, *Mystery*- Unit 7, *Street*- Unit 14, *Red Nose Day*- Unit 15, *We care*- Unit 16, *Chores*-Unit 18); ettevõtlikkuspädevus (*Department store*- Unit 6, *Red Nose Day*- Unit 15, *Chocolate*- Unit 17, *Chores*-Unit 18); digipädevus (*My media life*- Unit 19). Õpipädevuste kujundamise ja suhtluspädevuste arendamisega tegeldakse kõikides õppetükkides. Uuendatud

õppekavasse lisatud digipädevusele on autorid pühendanud terve õppeühiku, mis peaks olema õpilastele meelepärane, sest tegemist on neid igapäevaselt olulise teemaga.

Autorid on jälginud ainekavas ettenähtud õppeainete lõimumise põhimõtet. Õpikus ja töövihikus leiavad kajastamist kultuuridevahelised seosed, mis väljendub näiteks lisatud kultuuriklippide (*Culture flash*) kaudu. Kiitust väärrib ka autorite püüd võrrelda ja siduda inglise keelt kõnelevate maade kultuuri Eesti temaatikaga. Näited inglise keeles õpitava lõimumise kohta teiste ainevaldkondadega on järgmised: keel ja kirjandus (*Wise servant* - Unit 2, *Mystery*- Unit 7, *Family*- Unit 9, *Bobby*- Unit 11, *Chocolate*- Unit); võõrkeeled (*Mystery*- Unit 7, *Scotland*- Unit 10); matemaatika (*Mystery*- Unit 7, *Red Nose Day*- Unit 15, *We care*- Unit 16 ja *Chores*- Unit 18); loodusained (*Summer*- Unit 1, *Mystery*- Unit 7, *Scotland* – Unit 10, *Street*- Unit 14, *We care*- Unit 16, *Class trip*- Unit 20); sotsiaalsed (*History* – Unit 4, *Christmas*- Unit 8, *Family*- Unit 9, *Bobby*- Unit 11, *People*- Unit 12, *Stressed*- Unit 13); kunstained (*Trick or treat*- Unit 5, *Christmas*- Unit 8, *Chocolate*- Unit 17); tehnoloogia (*DIY*- Unit 3, *Chocolate*- Unit 17, *Chores*- Unit 18, *My media life*- Unit 19), kehaline kasvatus (*Trick or treat*- Unit 5, *Red Nose Day*- Unit 15, *Class trip*- Unit 20).

Lisaks lõimimisele teiste õppeainetega ja erinevate üldpädevuste arendamisele pööravad õppekomplekti autorid tähelepanu ka kõikidele õppekava läbivatele teemadele: elukestevõpe ja karjäär (Unit 2, 4, 9, 12, 18); keskkond ja jätkusuutlik areng (Unit 16); kodanikualgatus ja ettevõtlikkus (Unit 3, 5, 6, 15, 16, 17, 18); kultuuriline identiteet (Unit 4, 5, 8, 10); teabekeskond (Unit 16, 19); tehnoloogia ja innovatsioon (Unit 3, 17, 19); tervis ja ohutus (Unit 3, 11, 13,14); väärtused ja kõlblus (Unit 2, 9,10, 11, 12, 15).

Õppematerjal on nii temaatiliselt kui ka meetodiliselt loogiliselt koostatud. Kõik õppetükid algavad rütmisalmiga, mis lisavad tundidesse mängulisust, tutvustavad uut sõnavara või keele struktuure ning jätkavad eelnevate õppekomplektide traditsiooni. Nii õpik kui ka töövihik sisaldavad piisavalt pildimaterjali, mis aitab õpilastel lihtsamini omandada nii sõnavara kui ka on abiks kuulamis- ja lugemisülesannete mõistmisel ning kirjutamis- ja kõnelemisülesannete täitmisel. Autorid on loonud erinevaid mängu- ja nuputamisülesandeid, mis võimaldavad mängulist kordamist ja kinnistamist. Õpiku alguses on välja toodud paljud tööjuhendid ja nende eestikeelsed selgitused ning skeem lauseliikmete kohta. Need selgitused võimaldavad õpilastel paremini juhiseid mõista ja täita ülesandeid iseseisvalt. Igapäevases töös on praktiseeriva õpetaja jaoks oluline ka õpetajaraamatu olemasolu, kuhu on koondatud õpiku ja töövihiku harjutuste lahendused ning helikirjad.

Kuna õppekomplekti ülesandeks peaks olema kõikide osaoskuste (lugemine, kirjutamine, kõnelemine, kuulamine) arendamine, siis järgnevas analüüsis on vaadeldakse õppekomplekti

osaoskuste, sõnavara ja keeleteadmiste arendamise kaupa. Riiklik õppekava näeb ette, et 6. klassi lõpus peaks õpilane olema jõudnud vähemalt A 2.2. keeleoskustasemele. 6.klass on teise kooliastme lõpp, seega on autorid arvesse kaasanud eelnevatel aastatel õpitu, mida kinnistatakse ning omakorda põimitakse uute teemade, sõnavara ja keelenditega.

Lugemisoskuse arendamine

Lugemisoskuse arendamiseks kasutatakse tekstitüüpidega eelkõige autorite poolt loodud tekste, dialooge, salme, kuid ka kohandatud teabetekste ning ilukirjandust, mis tutvustab tuntud Briti autoreid. Lugemisülesandele eelnevalt püütakse välja selgitada juba olemasolevad teadmised teemade kohta ning tutvustatakse uut sõnavara ja keele struktuure, mis loovad baasi ladusaks loetu mõistmiseks ning seoste loomiseks. Lugemisaegsetest harjutustest on peaaegu igas õppeühikus kasutatud sõnade ja väljendite leidmist tekstist. Autorid kasutavad mitmel korral küsimustele vastamist ja lausete lõpetamist, lõikude järjestamist, õigete lausete leidmist, väljendite sobitamist teksti, samuti väidete õigsuse kontrollimist või nende parandamist, lõikude pealkirjastamist. Lugemijärgsete ülesannetena kasutatakse lausete ühendamist, lünkade täitmist, küsimuste ja lausete moodustamist, ümberjutustamist ja ka arutelu tekstiga seotud teemadel. Õpikus on mitmeid harjutusi, kus tekstist tuleb leida näiteid erinevate keele struktuuride ja sõnavara kohta. Autorid on pööranud palju tähelepanu võimalusele tekstide kaudu arendada õpilastes sõbralikkust, sallivust ja viisakust, mis aitavad lisaks keeleõppele kujundada õpilaste väärtushinnanguid ja hoiakuid. Antud ülesanded võimaldavad arendada õpilaste lugemisoskust Euroopa keeleõppe raamdokumendis ettenähtud tasemele A 2.2. tasemele, kus õpilane loeb lihtsaid tavatekste tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost ning suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti abil.

Kuulamisoskuse arendamine

Kuulamisülesanded on seotud vastava õppeühiku teemaga ja sageli ka lugemistekstiga. Laserplaadil on ka erinevad hääldusharjutused ja dialoogid kõnelemisoskuse arendamiseks, lisaks kasutatakse kuulamisülesandeid häälduse ja ülesannete õigsuse kontrolliks. Mängulisust lisavad õppeühiku alguses olevad rütmisalmid ja kordamise osas ülesanded, kus tuleb kuulnud väidetele reageerida erinevate liigutuste ja tegevustega. Funktsionaalse kuulamisoskuse arendamise ülesanded on töövihikus, kus kuuldu põhjal tuleb täita lüngad, tabelid, otsustata väidete õigsuse üle, lauseosi ühendada, valida õiged lause lõpud, täiendada jooniseid ja kirjutada etteütlust. Õpiku autorid on kasutanud nii kuulamiseelseid, -aegseid kui ka -järgseid ülesandeid, seetõttu tuleb mitmeid tekste kuulata korduvalt erinevate ülesannete täitmiseks. Kuulamisülesannete tüübid varieeruvad ja annavad võimaluse arendada nii funktsionaalse kuulamise kui ka hääldusoskust. Kuna salvestamisel

on kasutatud inglise keelt emakeelena rääkivaid lapsi ja täiskasvanuid, siis annab see õpilastele võimaluse harjuda loomuliku kõnetempo ja hääldusega. Antud ülesanded võimaldavad arendada õpilaste kuulamisoskust Euroopa keeleõppe raamdokumendis ettenähtud A 2.2. tasemele, kus õpilane suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot ning saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust.

Kõnelemisoskuse arendamine

Autorid on pööranud suurt tähelepanu suhtlemisoskuse arendamisele ja igas õppeühikus on selleks piisavalt ülesandeid individuaalseks ja paaristööks, mitmetes õppetükkides ka rühmatööks. Kasutatud rütmisalmid võimaldavad edukalt kinnistada mitmeid viisakusväljendeid. Kõnelemisoskust arendavad teemad on tihedalt seotud lugemis- ja kuulamisülesannete teemadega ja järgivad õppekavas püstitatud eesmärke, seda eriti väärtuskasvatuse osas. Õppekomplektis on ülesandeid, mis pakuvad võimalusi võõrkeeles suhelda, koostada dialooge ja teha intervjuusid, mis on hea ettevalmistus iseseisvaks toimetulekuks keelekeskkonnas. Käesolevas õppekomplektis kasutatakse sageli ümberjutustamist, kus õpilasele on reeglina abiks kava, lisaks veel küsimustele vastamist, võrdlemist, kirjeldamist ja rollimänge. Kuid väljendeid tutvustatakse ka teemade kaupa, nt kaastunde avaldamine, nõustumine, selgituste palumine. Õpikus on kõnelemisülesannetele lisatud ka pildiline tugi või antud lause algused ja vajalikud väljendid. Antud ülesanded võimaldavad arendada õpilaste kõnelemisoskust Euroopa keeleõppe raamdokumendis ettenähtud tasemele, kus õpilane oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest, tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Lisaks oskab õpilane väljendada oma suhtumist ja eelistusi ning suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal.

Kirjutamisoskuse arendamine

Kirjutamisoskuse arendamiseks annab käesolev õppekomplekt mitmeid võimalusi. Enamasti alustatakse lausete lõpetamisega, kus saab kasutada õpitud keele struktuure ja sõnavara ning lõpetatakse antud informatsiooni või väljendite põhjal tekstide koostamisega. Enamus kirjutamisülesandeid on töövihikus, kus tuleb koostada ja vastata küsimustele, kasutada uut sõnavara ja väljendeid, tõlkida, täita tabelleid ja joonised ning kirjeldada neid. Õppekomplekt pakub hulgaliselt võimalusi nii e-kirjade, postkaartide, kutsete, plakatite, kirjelduste, nimekirjade ning mõistekaartide koostamise ja diagrammide täitmise õppimiseks. Autorid on kasutanud erinevaid tekstitüüpe näidistena ja õpetajaraamatusse on lisatud ka võimalikud variandid jutukestest, mis võiks olla abiks töös nõrgemate õpilastega. Kirjutamisoskuse arengule aitavad kaasa ka tõlkeharjutused ja sõnade järjestamine lauseteks. Eelpool nimetatud ülesannete tüübid annavad võimaluse ka sõnavara ja

keelestruktuuride kinnistamiseks. Antud ülesanded võimaldavad arendada õpilaste kirjutamisoskust Euroopa keeleõppe raamdokumendis ettenähtud A 2.2. tasemele, kus õpilane oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast ning koostab lihtsaid isiklikke kirju.

Sõnavara õpetamine

Sõnavara õpetamisel kasutavad autorid põhimõtet, et võõrkeelt õpitakse siiski emakeele baasil, mida toetab mahukas sõnastik uue sõnavaraga. Kasutatav sõnavara on laialdane, kaasaaegne ja teemakohane ning katab erinevate osaoskuste arendamise vajadused. Sagedased on ülesanded, kus tuleb leida eestikeelsele sõnale või väljendile inglisekeelne vaste, kasutatakse veel tõlkimist, sõnade ja väljendite sobitamist omavahel ja pildiga, rühmitamist ja selle valiku põhjendamist, samatähenduslike ja vastandsõnade leidmist, sõnade tuletamist. Lisatud illustratsioonid annavad võimaluse tähenduse mõistmiseks, uue sõnavara paremaks omandamiseks ja kinnistamiseks. Teatavasti on õpilastele eriti meelepärased nii õpikusse kui ka töövihikusse lisatud erinevad mängud, ristsõnad ja mõistused. Uus sõnavara ja väljendid on kasutuses mitme õppetüki lõikes nii õpikus kui töövihikus, mis võimaldab neil paremini kinnistuda. Enamikes õppeühikutes tegeletakse ka hääldusoskuse arendamisega pakkudes selleks nii kuulamisülesannete kui ka hääldusmärkide tuge. Kiitust väärrib lisaks tavapärasele kuulamisele ja kordamisele mänguliste elementide (nt lauamäng, „keeleväänajad“) lisamine häälduse õpetamisel ja püüd luua süsteemi õpilaste jaoks raskemate häälikute ja häälikuühendite omandamiseks. *I Love English 4* õppekomplektis on süstemaatilisemalt tegeldud õpilaste sõnavara laiendamise ja kinnistamisega ning hääldusoskuse arendamisega.

Keele struktuuride õpetamine

Keele struktuurid on õppekomplektis esitatud loogiliselt ja süstemaatiliselt, illustreerides neid erinevate skeemide ja tabelitega. Uued teemad on sageli esitatud esmalt õpikus, mille järgnevad kinnistavad harjutused õpikus ja töövihikus. Õpilasi suunatakse mõistma ja looma grammatilist struktuuri. Esindatud on paljud II kooliastme ainekavas ettenähtud teemad (vt Lisa 2). Kuna mitmeidki neist on eelmises kahes õppekomplektis käsitletud, siis tegeldakse õpitud teemade kordamise ja kinnistamisega. Kuid autorid on lisanud tutvustavalt teemasid, mida ainekava otseselt ei sätesta, nt *so* ja *neither* kasutamine ja omadussõnade järjekord nimisõna ees. Kuigi retsensendile tundub, et kaudse kõne õppimiseks on vara ja teades, et see on õpilaste jaoks tüütu, siis õnneks loovad autorid sammhaaval läbi mitme õppeühiku kulgedes võimaluse ka selle keelendi kinnistumiseks. Keele struktuurides süsteemi loomiseks on oluline eestikeelne tugi, milleks on kokkuvõtivate õppetükkides toodud korralikud emakeelsed selgitused paralleelselt inglisekeelsete grammatiliste mõistetega. Ajavormide teema kokkuvõtteks on õpiku lõpus nende moodustamise

reeglite kogumik koos näidetega. Autorite püüd kasutada ka keeleõpetuse ülesannetes uut sõnavara ja teiste osaoskuste teemasid on samuti märkimisväärne, sest aitab luua seoseid keele kui suhtlusvahendi ja grammatilise süsteemi vahel. Antud materjalile tuginedes on võimalik jõuda A 2.2 keeleoskus tasemele, kus õpilane kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras, kuid siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.

Kokkuvõte

Õppekomplekt *I Love English 4* annab võimaluse õpilasel arenda kõiki osaoskusi (lugemine, kirjutamine, kõnelemine, kuulamine), süstemaatiliselt tegeldakse ka sõnavara ning keele struktuuride õpetamise ja kinnistamisega. Õppematerjal on kirjutatud ladusas inglise keeles pakkudes õpilastele võimalikult kaasaegset ja laialdast sõnavara ning tegeledes teemadega, mis on eakohaselt huvipakkuvad. Autorid kasutavad õpitava illustreerimiseks ja selgitamiseks piisavalt tabeleid, skeeme, illustratsioone ja erinevaid värvilahendusi ning suunavad ka õpilasi kasutama erinevaid võtteid sõnavara ja keele struktuuride omandamiseks. Õpikus ja töövihikus esitatud faktid on tõesed ja kasutatud tekstide sisu annab võimaluse väärtushinnangute ja üldpädevuste kujundamiseks. Õppekomplekt võimaldab ka erinevate ainevaldkondade lõimumist ja sisaldab põhikooli õppekava esinevaid läbivaid teemasid. Õpiku koostamisel on arvestatud Euroopa keeleõppe raamdokumendis ettenähtud A 2.2. keeleoskuse taset.

Ülle Kurmi ja Ene Sooleppa õppekomplekt *I Love English 4* vastab inglise keele ainekavale ning sobib kasutamiseks üldhariduskooli 6. klassis.

7. juuli 2015

Ingrit Tera
Tartu Forseliuse Kooli vanemõpetaja

LISA 1. Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis-, ja kirjutamisteemad

Järgnevasse tabelisse on märgitud õppetükid, kus põhjalikumalt tegeldakse antud teemadega.

Võõrkeele ainekava 4.-6. klassile	<i>I Love English 4</i>
Mina ja teised. Iseloom, välimus, enesetunne ja tervis, suhted sõpradega ja lähikondsetega, ühised tegevused, viisakas käitumine.	Unit 2, 4, 11, 12, 13, 19,20
Kodu ja lähiümbus. Kodu ja koduümbus, sugulased; pereliikmete ametid; igapäevased kodused tööd ja tegemised.	Unit 4, 8, 9, 14, 16
Kodukoht Eesti. Eesti asukoht, sümboolika ja tähtpäevad; linn ja maa, Eesti loodus, ilm, käitumine looduses.	Unit 7, 8, 10
Riigid ja nende kultuur. Õpitavat keelt kõnelevate riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed, mõned tuntumad sündmused, saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad, Eesti naaberriigid.	Unit 4, 5, 7, 8, 10, 11, 15, 17
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Kodused toimingud, söögikorrad, hügieeniharjumused; turvaline liiklemine, tee küsimine ja juhatamine; poes käik, arsti juures käimine; kool ja klass, koolipäev, õppeained; ametid.	Unit 1, 3, 6, 14, 17, 18, 19
Vaba aeg. Huvid, erinevad vaba aja veetmise viisid.	Unit 1,3 5, 8, 10, 15, 20

LISA 2. Keeleteadmised

Järgnevasse tabelisse on märgitud õppetükid, kus põhjalikumalt tegeldakse antud teemadega.

Keele struktuurid 4.-6. klassi inglise keele ainekavas	<i>I Love English 3</i>
<p>Lauseõpetus Õigekiri õpitud sõnavara piires; sõnajärg jaatavas, eitavas, küsivas lauses; rindlaused; kaudne kõne (saatelause olevikus); suur ja väike algustäht (keeled, riigid); kirjavahemärgid (koma, ülakoma); rinnastavad sidesõnad (<i>too, or</i>); alistavad sidesõnad (<i>when, and, but, because</i>).</p>	Unit 1-20 Unit 1, 5, 6, 13, 19 Unit 12, 13, 14 Unit 10 Unit 10,12, 20 Unit 2
<p>Tegusõnad Põhi- ja abitegusõnad; modaaltegusõnad (<i>can, must, may</i>); isikuline tegumood (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple, Past Continuous, Present Perfect</i>). Enam kasutatavad reegli- ja ebareeglipärased tegusõnad; <i>going-to</i> tulevik.</p>	Unit 1, 5, 7, 9 Unit 1, 3,4, 5, 8,10 Unit 3, 4, 5, 6, 8, 10, 15, 18, 19, 20
<p>Nimisõnad aluse ja öeldise ühildumine; umbmäärane ja määrav artikkel+ loendamatu nimisõna; artikli puudumine; enam kasutatavad väljendid artiklitega ja ilma</p>	Unit 2, 4, 6, 13,17 Unit 9, 17, 19
<p>Omadussõnad Omadussõnade võrdlusastmed; omadussõnade võrdlemine (<i>as...as, more... than</i>); <i>so/ such</i>+ omadussõna</p>	Unit 2, 4,13
<p>Asesõnad Siduvad asesõnad (<i>that, who</i>); omastavate asesõnade absoluutvormid (<i>mine, yours</i>); umbmäärased asesõnad ja nende liitvormid (<i>some/ any/ no</i>).</p>	Unit 4, 5, 6, 10, 11, 16
<p>Eessõnad Aja-, koha- ja viisimäärustes esinevad eessõnad; enam kasutatavad eessõnalised väljendid (<i>next to, in the middle</i>).</p>	Unit 2, 3, 4,7, 17, 20
<p>Arvsõnad Põhi- ja järgarvud; lihtmurrud (pool, veerand); kuupäevad, aastaarvud.</p>	Unit 7, 10, 12, 17
<p>Määrsõnad Määrsõnade moodustamine; sagedusmäärsõnad (liitega <i>-ly</i>); järjestavad määrsõnad; ebareeglipärased määrsõnad (<i>fast</i>); viisimäärsõnad; hulga- ja määramäärsõnad (<i>a little, a few</i>).</p>	Unit 4, 12 Unit 16
<p>Sõnatuletus Arvsõna tuletusliited (<i>-teen, -ty, </i>); nimisõna tuletusliited (<i>-er, -or</i>); määrsõna tuletusliide <i>-ly</i>, omdasusõna (un-)</p>	Unit 4, 14, 10, 15